

רבי אליעזר ויצאנית הצמרת

למרבח המזל המוסרי שלנו, או לצערנו של אותו תלמיד אמיד, עפו ציציותיו אל עבר גופו, ומשנגעו בבשרו נמלא התלמיד רב-התשוקה בסיורי-מצפון. היצאנית הכבודה כלל לא הבינה את לבטיו והשביעה אותו שיגלה לה איזה מום מצא בה. ואז גילה האברך את אוזניה, כי היא היפה בנשות תבל. ובעודם גלויים לגמרי זה לזה הסביר התלמיד ליצאנית מה משמעות הציציות, שהן כארבעה עדים למעשיו. על כן עזב את בת-זוגו לאנחות. הפעם חרנה זו מהרגליה המיקצועיים. היא רשמה את שמו וכתובתו של הלכות המזור, ובהיותה נתונה לזעזוע נפשי עמוק החליטה לחסל את כל נכסיה ולחפש את הגבר בישיבתו של רבי חיא. מן הרב הדגול ביקשה שיגייר אותה והוא, ככל הנראה, נעתר לבקשתה.

חבל שבעת הוויכוח הסוער על דבר הזנות בישראל לא חובאו מובאות מפי חכמינו זיכרונם לברכה (חז"ל) בסוגיה זו. מסתבר שהשפה העברית הטיבה להגדיר את מושג הזנות: למינוח מזון וזונה יש קירבה עניינית. שניהם משקפים צרכים ביולוגיים של האדם. עובדה זו היתה ידועה כבר בתקופת רחב מיריחו. חז"ל מדברים על בית-זונות כעל שוק של זונות, כאילו היה חלק או שכונה בעיר מגוריהם. לא ידוע אף לא על מיקרה אחד, שבו אחד מחכמינו אסר בתקופה זו מילחמת-חורמה על הזונות. נהפוך הוא: מספר לא

השיאן בתחום זה היה, ללא ספק, רבי אליעזר בן דורדיא, שעליו מסופר „שלא הניח זונה אחת בעולם שלא בא אצלה. פעם אחת שמע שיש זונה אחת בכרכי חיס, הנוטלת כיס דינרים בשכרה. נטל בן דורדיא כיס דינרים והלך ועבר שבעה נהרות ובא אצלה.“ מבחינה גיאוגרפית היה שוק הזונות סמוך לשוק הסנדלרים והאגדה יודעת לספר על שני חכמים, שהיו סנדלרים ומכינים מנעלים לזונות. אך הללו ביישנים היו, וכשהגישו את הנעלים לגבירות היו משפילים עיניהם.

חז"ל לא אסרו מילחמה על הזונות. ינהיכו הוא: כמה מהם נהנו משירותיהן ושילמו עבור הנאותיהם במיטב כספם

מסתבר שאת חז"ל העסיק לא רק גופה של הזונה, אלא גם המיבנה הפנימי שלה. תלמידיו של רבי ישמעאל ידעו שלאדם יש רמ"ח איברים. ומעשה בזונה אחת שנדונה לשריפה. תלמידיו של רבי ישמעאל קיבלו רשות לערוך בה ניתוח-שלאחר-המוות. ולתדהמתם התברר, שלזונה זו יש 252 איברים בלבד. רבם התייחס בליגול למימצא מדעי זה ואמר, שמא יש לה, לזאת, בית-רחם כפול.

מבוטל של רבנים נהנה משירותיהן של בעלות המיקצוע העתיק ביותר ואף שילם עבור כך במיטב כספו. וגם ירושלים לא היתה נקייה משכונות כאלה.

סיפורים אלה נלקחו מן המיטנה והגמרא, ואין להטיל ספק באמיתותם. הם מתארים רק חלק מן האמת. חז"ל ראו ב„שוק של זונות“ חלק מנופה של העיר. הם היו חכמים ומעשיים והטיבו להבין, שיצר לב האדם רע מנעוריו ואין בכוחם של חוק או תקנה למנוע את הצורך הביולוגי של האדם.

מסופר על אחת מבנותיו של חנניה בן תרדיון, מעשרת הרוגי-מלכות, שהיתה גיטתו של רבי מאיר, שישבה בקובה של זונות. האחות ברוריה השפיעה על בעלה, שיוצאה מקובה זאת. רבי מאיר התחפש לפרש וביקר אצלה כלקוח לכל דבר. אז התברר לו, שגיטתו אמנם יושבת בקובה של זונות, אך עדיין אינה עוסקת בזנות.

רחב הזונה (לפי דורה)

חז"ל חמדו אף הם לא אחת את בנות רחב, והגמרא אינה רואה בכך נושא לשערוריה פוליטית. אם כך נהגו חכמינו זיכרונם לברכה, בתבונה ובסובלנות, למה ינהגו אלה החולמים להידמות להם בקנאות לא מובנת?

אחד מבניו של רבי אלעזר היה, ככל הנראה, בעל גבריות שופעת וקסם אישי כה רב, עד שכל זונה שהיה שוכר בשני דינרים היתה משלמת לו ארבעה דינרים כדי שישכים לשהות במחיצתה. אחד לתלמידיו של רבי חיא היה מעודכן מאד בכל הנוגע לתעריפי הזונות, וכששמע שישנה יצאנית-צמרת הנוטלת 400 דינרים, החליט שעליו לבדוק את סודה.

אריה אלקלעי, ירושלים

ושבו בנים לגבולם?

הנוסעת, שהגיעה בטיסת „אלאיטליה“ מסידיני, מי- חרה לצאת משה-התעופה. היא הגיעה לביקור קצר ושעתה דחקה לה. בעוד חודשים ספורים תחזור סופית להשתקע בארץ, אחרי שמונה שנות מגורים באוסטרליה. סיהת הביקור שבטרם-שינה היתה פשוטה: להחתים את דרכונה קודם התאריך הקובע — ה-31 באוגוסט

יוקר מאמ"ד, פשע מאורגן, הרג בדרכים ומחדל כלכלי - ישראל אינה מצטיירת כמקום מושך לחיות בו

סיכויים פחותים לשובו לארץ — בן זוג לא-ישראלי, שלגביו ישראל אינה מולדת, עוסק עצמאי שאינו ניתן להעברה ממדינה למדינה ומקשה על קבלת החלטת השיבה, תקופה ארוכה בחו"ל, שגרמה לניתוק מהמדינה ולהגברת המעורבות בחו"ל. הדיווחים בכלי-התיקשורת והרושם מביקורים חטופים בארץ אינו מעודד: יוקר מאמ"ד, פשע מאורגן, הרג בדרכים, והיעדר ודאות מדינית וכלכלית. זהו שורש הבעיה — מדינת-ישראל של סוף שנות ה-70 אינה מצטיירת כמקום מושך לחיות בו.

1979 — הוא המועד האחרון, בו יוכלו ישראלים שעזבו את הארץ לפני ה-1 באפריל 1975 ליהנות מהזכויות המיוחדות שניתנו לשבים בשנת ה-30 למדינה.

אבל גם עם הנוסעת מאוסטרליה ואחרים, שיגיעו קודם השעה ה-12, לא יעלה מספר החוזרים בכל שנת 1979 על 6,000, או, בערך, מספר היורדים בשלושה חודשים. בשנה הקודמת חזרו עוד פחות מכך — 4,000 בלבד.

מה קרה לתחזיות הוורודות של הוגי המיבצע? מאז יצא שר-הקליטה לארצות-הברית ובפיו הכרזה ששר- האוצר אמר לו, ש„יש לעשות הכל על מנת להחזיר את הבנים הביתה“, עבר דויד לוי לעסוק בעניינים אחרים. ולשר-האוצר יש בוודאי טרדות אחרות, בוועות יותר, מאשר „החזרת הבנים“.

סברו שההטבות עוזרות, אך די להעניקן בצורה מוגבלת בלבד. נתונים אובייקטיביים אף עמדו למיכשול. העליה המסחררת במחירי הדירות מנעה אפשרות לסיוע ממשי בתחום זה; המשכנתא הניתנת לחוזרים, אינה מכסה אלא חלק ממחירה של דירה ממוצעת בערים הגדולות — 15 עד 20 אחוז בלבד, בעוד שתוכנית הסיוע לחוזרים בתחילת שנות ה-60 כללה משכנתא בסך 40 אלף, שהיו חלק נכבד ממחיר הדירה. בניגוד לתוכנית שהופי-עלה אז, לא ניתן הפעם פטור ממיסים על מכונית. מה נותר? פטור ממיסים על הפציה-שמל וכלי-בית (פטור דומה ניתן ממילא לסטודנטים חוזרים, ופטור חלקי ניתן לכל תושב ישראלי ששהה בחו"ל יותר משנתיים). שאר ההטבות היו בבחינת זוטות, למשל: סיוע בהקמת עסק באמצעות הלוואה בסך 40 אלף ל"י. אם בראשית שנות ה-60 לא עמדו המונים בתור על מנת לשוב לארץ, קל וחומר שלא היתה להם סיבה לעשות כן עתה, כאשר עליהם להוציא הון-עתק על מנת לרכוש דירה ומכונית.

הממשלה נכנסה לתוך מילכוד. אין ביכולתה לפתור את הבעיה המהווה תמריץ לירידה — בעית הדיור — ולכן גם נמשכת הירידה. אילו היה לממשלה פתרון היה בכך כדי להקטין את ממדי הירידה ולא היה צורך לחפש הטבות כדי להחזיר ישראלים לארץ. באורח פאראדוקסלי משרתת ירידת חסרי-הדיור את הממשלה, בכך שהיא מפחיתה את חומר-הנפץ החברתי הכרוך בפרשה זו, ואת הלחץ על הממשלה.

רוב היורדים לא יוכלו, גם אחרי שהות של כמה שנים בחו"ל, לחסוך אמצעים מספיקים לרכישת דירה. חלקם גרים בחו"ל בשכירות, חלקם בעלי-ביתים, ש-עבורם שילמו רק חלק קטן משוויים (20 אחוז בערך) ומכירתם לא תותיר סכום מספיק לרכישת דירה בארץ. בינתיים משתלבים היורדים בחיי המדינות שבהם הם יושבים והסיכויים לשוב פוחתים.

בשנים האחרונות נגדל והולך אחוז הישראלים בחו"ל בעלי המאפיינים הבאים: ילידי הארץ, באמצע שנת חשלושים לחייהם, בני משפחות מבוססות, אקד-מאים, נשואים לבן זוג לא-ישראלי, בעלי עיסוק עצמאי, נמצאים בחו"ל תקופה העולה על חמש שנים. בעוד שציבור זה צריך היה להיות את חוט השדרה של החברה הישראלית, הרי שהמאפיינים שהוזכרו מצביעים על

שימרון חכים, תל-אביב